

«Ο κόσμος μας έλεγε τρελούς. Ημείς, αν δεν είμεθα τρελοί, δεν εκάναμε την επανάσταση....» .

Η φράση αυτή του Γέρου του Μοριά έμεινε στην ιστορία. Γιατί η ιστορία γραφόταν άλλη μια φορά από λίγους και «τρελούς» που κοιμόταν τα βράδια με ένα όνειρο και ξυπνούσαν το πρωί με τη λαχτάρα να γίνει επιτέλους το όνειρο πραγματικότητα.

Λίγοι και πεινασμένοι, άνθρωποι βουτηγμένοι στη σκλαβιά και την αγραμματοσύνη, αλλά με μια καρδιά που ποθούσε να χτυπά ελεύθερη και ένα νου που ήξερε πως μόνο «όποιοι ελεύθερα συλλογάζαι, συλλογάζαι καλά», σήκωσαν ψηλά το λάβαρο της επανάστασης. Κι ήταν Μάρτης του 1821. Κι έγιναν το φωτεινό παράδειγμα των κατατρεγμένων λαών της Ευρώπης, αλλά και ο εφιάλτης των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής που επιθυμούσαν τη διατήρηση της καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων.

Γεμίζοντας τα τουφέκια τους με τα βόλια της ψυχής τους, εμφορούμενοι από την ακλόνητη πίστη τους στο Θεό και την Υπέρμαχη Στρατηγό, καθώς και από την αστείρευτη αγάπη τους για μια πατρίδα που είχε ήδη γραμμένες χρυσές σελίδες κάλλους και δόξας στο βιβλίο όχι μόνο της δικής της ιστορίας, αλλά και της παγκόσμιας, πήραν τη μοίρα στα χέρια τους. Και οι «ήρωες πολέμησαν σαν Έλληνες». Με παλικαριά, γενναιότητα, εντιμότητα, αυτοθυσία. Καραϊσκάκης, Κολοκοτρώνης, Διάκος, Ανδρούτσος, Νικηταράς, Παπαφλέσσας, Μπότσαρης, Κανάρης, Μπουμπουλίνα, Μαυρογένους, μερικοί μόνο από τους ήρωες της επανάστασης που άλλαξε τον ρου της παγκόσμιας ιστορίας. Και «τῆς χάριτες πρέπει νὰ τῆς χρωστάγη ἡ πατρίς εἰς τοὺς ἀξιοτίμους καὶ ἀγαθοὺς καὶ γενναίους πατριῶτες»(Μακρυγιάννης).

200 χρόνια πέρασαν από κείνες τις πρώτες μέρες της άνοιξης και την ιστορική απόφαση για «ελευθερία ή θάνατο». Και τώρα, οι νεώτερες γενιές Ελλήνων στεκόμαστε με σεβασμό, ευγνωμοσύνη και δέος μπροστά σε όλους αυτούς, φανερούς και αφανείς ήρωες που ύψωσαν περήφανα και με αξιοπρέπεια το ανάστημά τους όχι μόνο σε μια τεράστια σε μέγεθος και δύναμη Οθωμανική Αυτοκρατορία ,αλλά και σε δυνάμεις που βαυκαλίζονταν ασκώντας εξουσία και δύναμη σε κατατρεγμένους από δυνάστες λαούς.

Ιστορία όμως σημαίνει καταγραφή της αλήθειας. Και η αλήθεια ενίοτε πονά, χωρίς όμως αυτό να μειώνει την αξία της. Και επειδή τόσο η ιστορία όσο και η αλήθεια αποτελούν τα πιο σημαντικά ανθρωπαγωγικά μαθήματα, οφείλουμε να την αντιμετωπίζουμε με παρρησία κατάματα. Οφείλουμε να είμαστε και να παραμείνουμε ενωμένοι, μακριά από διχόνοιες και αντιπαραθέσεις , ειδικά τούτες τις δύσκολες εποχές κατά τις οποίες η ομόνοια και η σύμπνοια αποτελούν «εκ των ων ουκ άνευ» όρους για την αλλαγή σελίδας και τη διασφάλιση προοπτικής. Τούτη την εποχή ο Μακρυγιάννης, ο αγράμματος στρατηγός με το σπινθηροβόλο πνεύμα και την αγνή ψυχή είναι περισσότερο επίκαιρος από ποτέ και διδάσκει, αναφερόμενος σε όσους έσπειραν διχόνοια και οδήγησαν με πράξεις και συμπεριφορές σε «έμφύλιους πολέμους διὰ τὰ ἀτομικά τοὺς νιτερέσια καὶ τὴν 'διοτέλεια τους»: «μᾶς γυμνάσατε τὴν διχόνοια, μᾶς φέρατε τῆς φατρίες καὶ τ' ἄλλα τ' ἀγαθὰ καὶ κακοβάλετε τὸ δυστυχημένο ἄθῳον ἔθνος...ὅτι ἡ πατρίς ζημιώθη, διατιμήθη^[5] καὶ ὅλο 'σ αὐτὸ κατανταίνει· ὅτι μᾶς ἤϊρε ὅλους θερία».

Υποκλινόμαστε στο μεγαλείο ψυχής των ηρώων μας, τους ευγνωμονούμε για τις θυσίες τους, τους εκτιμούμε αφάνταστα για τον πατριωτισμό τους και την ανιδιοτέλειά τους, τους θαυμάζουμε για την τόλμη και την «αποκοτιά» που πρόσφεραν την ευκαιρία σε ένα έθνος να γίνει ξανά οργανωμένο κράτος, ευγνωμονούμε επίσης και τους πολλούς, επώνυμους και

ανώνυμους φιλέλληνες του εξωτερικού, συν-έλληνες στο νου και την καρδιά που αγωνίστηκαν για την ελευθερία ενός λαού του οποίου την ύπαρξη μέχρι τότε ή αγνοούσαν ή γνώριζαν μόνο από κάποιες μυθικού τύπου αναφορές.

Τούτος ο λαός στη μακραίωνη ιστορία του πέρασε δια πυρός και σιδήρου. Δοξάστηκε, μάτωσε, πάλεψε, έπαθε, αλλά στάθηκε με ψηλά το κεφάλι απέναντι στην ιστορία και τη μοίρα του. Μια μοίρα και μια ιστορία που τον ορίζει ως ακρίτα «τη λευτεριά να διαφεντεύει στους αιώνες». Γιατί, τι θέλει τούτος ο τόπος για να κρατηθεί ζωντανός; «Μια ελιά, ένα αμπέλι, ένα καράβι...»

Και «να βάνουνε όλοι της πλάτες, όχι ένας»(Μακρυγιάννης)

«Άπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
χαῖρε, ὦ χαῖρε, Ἐλευθεριά!»